

Platforma EÚ pre participáciu detí
Štvrtá konzultácia

NÁZORY DETÍ NA CHŮDOBU A SOCIÁLNE ZAČLENENIE

Zhrnutie názorov detí

Marec 2026

O ČO IDE?

Každé dieťa a dospelávajúci by mali mať možnosť žiť šťastný a zdravý život. Niektoré deti potrebujú dodatočnú podporu, napríklad v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, stravy alebo bývania.

Na tento účel majú krajiny Európskej únie (EÚ) vypracované národné plány na pomoc týmto deťom.

Tieto plány sa riadia Európskou zárukou pre deti. EÚ kontroluje fungovanie záruky a národných plánov.

Preto bolo dôležité vypočuť si priamo od detí a dospelávajúcích mladších ako 18 rokov, ako sa im žije a ako to vyzerá v ich krajinách.

V období od 17. októbra do 8. decembra 2025 sa deti z celej EÚ zúčastnili online prieskumu, cieľových skupín a rozhovorov prostredníctvom [platformy EÚ pre participáciu detí](#).

KTO SA ZAPOJIL?

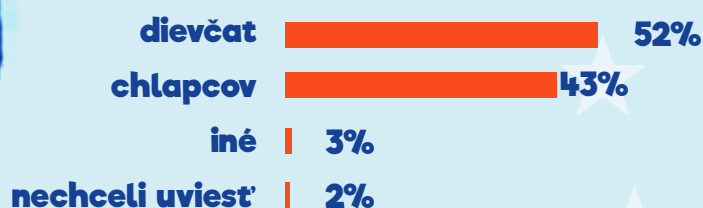
41 736 detí a dospelávajúcích
vo veku 8 až 17 rokov

zo všetkých 27 krajín EÚ
a niektorí občania žijúci v zahraničí

prostredníctvom online prieskumu,
26 cieľových skupín
a **45 individuálnych rozhovorov**

SLOVÁ, KTORÉ TREBA POZNAŤ

 Chudoba	keď rodina nemá dostatok peňazí na základné potreby, ako jedlo, bývanie a kúrenie.
 Sociálne začlenenie	keď máte pocit, že niekam patríte, že sa s vami zaobchádza spravodlivo a že sa môžete zúčastňovať na všetkých aspektoch každodenného života.
 Európska záruka pre deti	plán EÚ, ktorý pomáha krajinám zlepšiť prístup detí k základným službám.
 Diskriminácia	keď sa s niekým zaobchádza nespravodlivo pre to, kým je, alebo pre niečo, čo sa ho týka.
 Prekážka	niečo, čo sťažuje človeku získať pomoc a podporu, ktorú potrebuje, alebo sa pripojiť k ostatným a cítiť sa začlenený.

VELKÉ POSOLSTVO OD DETÍ

Mnohé deti uviedli, že pomoc a služby existujú a že sa niektoré veci zlepšili. Nie každé dieťa však môže túto podporu využívať rovnako.

To znamená, že aj keď deti majú rovnaké práva, v bežnom živote nemajú vždy rovnaké príležitosti.

TIETO OPATRENIA DETI CHCÚ!

Správať sa k deťom s rešpektom, pomáhať im cítiť sa bezpečne, chrániť ich súkromie a nevyčleňovať ich.

Zabezpečiť praktickú, včasnú a spoľahlivú podporu, najmä pre deti, ktoré čelia väčším prekážkam.

Znížiť náklady alebo poskytovať služby zadarmo rodinám, ktoré to potrebujú, aby boli začlenené všetky deti.

Počúvať deti pri rozhodnutiach, ktoré ovplyvňujú ich životy, a ukázať im, čo sa zmenilo na základe ich slov.

ZAČLENENIE A SPRAVODLIVÉ ZAOBCHÁDZANIE

Čo povedali deti

- Chudoba môže u detí vyvolať pocit hanby alebo vylúčenia, aj keď sú k dispozícii podporné služby, pretože sa môžu obávať, že s nimi budú ostatní zaobchádzať inak alebo ich odsudzovať.
- Niektoré deti čelia diskriminácii súvisiacej so zdravotným postihnutím, etnickým pôvodom, migráciou, rodom a inými rozdielmi.
- Deti sa cítia bezpečne, keď ich dospelí podporujú, dodržiavajú jasné pravidlá a postupy a konajú spravodlivo a konzistentne.
- Deti sa cítia začlenené, keď majú okolo seba dospelých, ktorým môžu dôverovať, ktorí ich berú vážne a počúvajú, čo chcú povedať.

Čo deti žiadali

- Praktickú podporu poskytovanú v správnom čase a konzistentne, najmä deťom, ktoré čelia väčším prekážkam alebo potrebujú mimoriadnu pomoc.
- Dospelí by sa mali postaviť proti šikanovaniu a diskriminácii, keď sa s nimi stretnú, a chrániť dôstojnosť detí tým, že sa k nim budú správať s rešpektom a budú sa zasadzovať za ich práva.
- Podpora by mala chrániť súkromie detí a mala by sa poskytovať tak, aby ich nevyčleňovala alebo aby sa necítili byť odlišné od ostatných.
- Poskytnúť deťom zmysluplné spôsoby, ako sa podieľať na rozhodnutiach a ukázať im, čo sa zmenilo na základe toho, čo povedali.

Obavy detí sú skutočné a zaslúžia si, aby sa brali vážne a aby sa uznali, aj keď ich dospelí nepovažujú za dôležité.

chlapec, 16 – 17 rokov, Rumunsko

Každé dieťa si zaslúži domov, internet, jedlo, zdroje, zdravotnú starostlivosť a vzdelanie bez ohľadu na jeho etnickú, náboženskú alebo inú príslušnosť, ale nie každé dieťa ich má – to sa musí zmeniť.

chlapec, 15 rokov, Bulharsko

ŽIVOT V ŠKOLE

Čo povedali deti

- Výlety, aktivity a vybavenie môžu byť finančne náročné a tieto náklady môžu deťom brániť v účasti.
- Dodatočná pomoc pri učení nie je vždy k dispozícii, keď ju deti potrebujú.
- Testy, domáce úlohy a skúšky môžu vytvárať veľký tlak a stres.
- Šikanovanie a diskriminácia môžu spôsobiť, že sa v škole nebudú cítiť bezpečne.
- Podpora detí so zdravotným postihnutím a mimoriadnymi potrebami nie vždy dobre funguje v každodennom živote školy.

Čo deti žiadali

- Zaisťiť, aby školské aktivity boli bezplatné alebo lacnejšie, a vopred jasne vysvetliť všetky náklady vrátane akýchkoľvek dodatočných poplatkov za veci, ako sú materiály, výlety alebo vybavenie, ktoré by rodiny na prvý pohľad nemuseli očakávať.
- Stanoviť jasné pravidlá, pokiaľ ide o šikanovanie a diskrimináciu, uistiť sa, že im každý rozumie, a dôsledne ich uplatňovať, aby boli jasné dôsledky škodlivého správania a aby sa deti cítili bezpečne, rešpektované a mohli sa zúčastňovať na živote školy.
- Zabezpečiť, aby deti mohli získať podporu pri učení a aby školskí poradcovia a školské sestry boli k dispozícii, keď ich deti potrebujú.
- Zapojiť deti do rozhodovania v škole, počúvať, čo hovoria a na základe toho robiť zmeny.

Mnohi študenti si nemôžu dovoliť výlety alebo platené podujatia a aj malé náklady v nich môžu vyvolať pocit vylúčenia.

cieľová skupina, 16 až 17 rokov, Rumunsko

Bolo by pekné, keby sme v škole mali čas na rozhovory o tom, čo sa deje a ako sa cítime.

dievča, 15 rokov, Dánsko

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Čo povedali deti

- Dlhé čakacie lehoty môžu zabrániť tomu, aby deti dostali pomoc a podporu, najmä v oblasti duševného zdravia.
- Pre niektoré rodiny je ťažké cestovať za službami zdravotnej starostlivosti, najmä za špecializovanými službami, čo môže byť pre rodiny, ktoré žijú vo vidieckych oblastiach, dosť náročné.
- Prekážkou môžu byť náklady, najmä na zubárov, podporu duševného zdravia a iné špecializované liečby.
- Niektoré deti si nie sú isté, kam sa obrátiť o pomoc, najmä ak ich rodičia nemôžu podporiť.

Čo deti žiadali

- Rýchlejší prístup k lekárom a špecializovanej starostlivosti, keď ju deti potrebujú.
- Cenovo dostupnú starostlivosť pre rodiny, ktoré potrebujú mimoriadnu podporu, vrátane zubnej a špecializovanej starostlivosti, ako sú očné testy a okuliare, podpora duševného zdravia a logopedická starostlivosť.
- Jasné a pre deti zrozumiteľné informácie o tom, kde možno získať podporu.
- Lepšiu a rýchlejšiu podporu duševného zdravia vrátane podpory poskytovanej v školách.

Môže to byť takto: Naberám odvahu, dobre, dnes to poviem, a potom tam [školská sestra] ani nie je.

dievča, 17 rokov, Švédsko

Na každej škole by mal byť aspoň jeden psychológ a jeden sociálny pracovník.

dievča, 8 rokov, Portugalsko

STRAVA VRÁTANE JEDNÉHO ŠKOLSKÉHO JEDLA DENNE

Čo povedali deti

- Zdravé jedlo je dôležité pre zdravie a učenie, ale nie všetky deti ho dostávajú každý deň.
- Bezplatné školské jedlá nie sú dostupné vo všetkých školách a niektorí starší žiaci ich nemôžu dostať, pretože podľa pravidiel na ne nemajú nárok, aj keď ich rodiny majú problémy.
- Školské jedlo nie je vždy kvalitné alebo nevyzerá a nechutí dobre.
- Zdravšie potraviny často stoja viac ako spracované a menej zdravé potraviny, takže rodiny si môžu vybrať menej zdravé potraviny, pretože potrebujú ušetriť peniaze, aj keď by si radšej vybrali zdravšie.
- Keď sú školy zatvorené, napríklad počas prázdnin, môže sa bezplatné školské stravovanie prerušiť, čo znamená, že niektoré deti nemusia v tomto čase dostávať rovnakú podporu v oblasti stravovania.

Čo deti žiadali

- Aspoň jedno zdravé jedlo počas školského dňa musí byť zadarmo alebo cenovo dostupné.
- Aby v škole boli k dispozícii lacné a zdravé občerstvenie a nápoje.
- Lepšiu kvalitu a rozmanitosť školských jedál vrátane ovocia a zeleniny.
- Podporu stravovania počas prázdnin a zatvorenia škôl, napríklad prázdninové stravovacie kluby alebo potravinové poukážky, ktoré pomôžu zabezpečiť, aby deti mali dostatok jedla aj v čase, keď je škola zatvorená.

Školy by mali poskytovať bezplatné zdravé jedlá alebo občerstvenie v škole. Škola by mala byť bezpečným miestom.

chlapec, 16 rokov, Poľsko

Mali by sme sa zamerať na to, aby sme rodičom a deťom ukázali, ako sa doma zdravo stravovať. Malo by sa to učiť viac.

chlapec, 17 rokov, Maďarsko

BÝVANIE

Čo povedali deti

- Bezpečný domov pomáha deťom cítiť sa bezpečne a cítiť, že je o nich postarané, čo prispieva k ich vzdelávaniu a zdraviu.
- Niektoré deti žijú v chladných, vlhkých alebo preplnených domovoch.
- Platenie nájomného, plynu, elektriny a vody môže rodiny dostať pod tlak, čo môže u niektorých detí vyvolať obavy, že iné deti prídu o domov alebo sa budú musieť odsťahovať od svojich kamarátov a školy.
- Mladí ľudia, ktorí opúšťajú starostlivosť, nemusia vždy dostať dostatočnú podporu v oblasti bývania, keď začnú žiť samostatne.

Čo deti žiadali

- Zabezpečiť, aby boli domovy teplé, bezpečné a v dobrom stave a aby sa problémy rýchlo odstránili, aby deti mohli pohodlne žiť a zostať zdravé.
- Pomôcť rodinám pri platení nájomného, kúrenia, vody a energií, keď má rodina menej peňazí.
- Zabezpečiť deťom dostatok priestoru a súkromia vrátane tichého miesta na učenie.
- Poskytovať lepšiu podporu mladým ľuďom, keď opúšťajú rodinnú starostlivosť alebo detské domovy.

**Je to otázka dôstojnosti alebo hanby:
mať vlastný priestor, čisté, vykurované
priestory.**

Dieťa, Francúzsko

**Prenajímatelia by mali mať zákonnú
povinnosť dodržiavať minimálne
normy, z kohútika musí tiecť čistá
voda, izolácia musí byť dostatočne
dobrá.**

dievča, 17 rokov, Nemecko

ČO BUDE NASLEDOVAŤ?

V roku 2026 EÚ využije vyjadrenia detí spolu s informáciami od dospelých v jednotlivých krajinách na preskúmanie pokroku a zlepšenie plánov na boj proti chudobe a vylúčeniu detí. Názory detí pomôžu EÚ preskúmať Európsku záruku pre deti a národné plány.

Odkaz na QR kód: https://eu-for-children.europa.eu/childrens-voices_sk

Ak máte menej ako 18 rokov a potrebujete sa s niekým porozprávať o tom, ako sa cítite, obráťte sa na dospelú osobu, ktorej dôverujete, alebo sa skontaktujte s detskou linkou pomoci vo svojej krajine.

#EUChildParticipation